

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Kretanje vozila po manevarskim površinama bez ikakve komunikacije sa tornjem
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	10.07.2017. godine, aerodrom
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	Dva vozila (kamion i kombi)
Opis događaja:	<p>Dana 10.07.2017. godine odmah nakon zvaničnog otvaranja aerodroma, uočena 2 vozila (kamion i kombi), kako se kreću od kapije E2 preko servisnog puta do lokacije prekoputa tornja.</p> <p>U momentu uočavanja vozila, kombi Granične policije se nalazio kod kapije E2, zaključujem da je propustio navedena 2 vozila.</p> <p>O ovome toranj nije obavješten, nije postojao nikakav oblik komunikacije, najave ili upozorenja.</p> <p>Kapija E2 je na lokaciji spajanja TWY B i TWY A, te se sa tornja čini da niti servisni put, niti sama kapija nisu na dovoljno sigurnoj udaljenosti od manevarskih površina, da bi se tu kretala vozila bez radio veze.</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<p>1. Tokom istrage zaključeno je sledeće:</p> <p>-Kontrolor letenja pokušao je dva puta stupiti u kontakt s Graničnom policijom, budući da je uočio dva vozila (kombi i kamion) kako se kreću od kapije E2, preko servisnog puta do lokacije prekoputa tornja, međutim bezuspešno.</p> <p>-Vozila nisu imala dozvolu za kretanje, radio-vezu ili pratnju.</p> <p>-Uočena vozila (kombi i kamion) nisu bila opremljena dvostranom radio-vezom G/G za vezu sa kontrolom letenja i nije imao upaljeno rotaciono svetlo ili četiri žmigavca ili je pratio tako opremljeno vozilo, čime je došlo do nepoštovanja "Sporazuma o koordinaciji između BHANSA/JPAKL i aerodrom". Dalje, prema prethodno pomenutom Sporazumu "Sva vozila moraju ulaziti, odnosno, napuštati prostor nadležnosti kontrole letenja na unaprijed definisanim ulazno/izlaznim tačkama (platforme, pozicije za čekanje na prometnicama ili na stazama za vožnju). Kontrola letenja mora odobriti svaki ulazak u prostor nadležnosti kontrole letenja, a mora se javiti i svako napuštanje prostora nadležnosti kontrole letenja" što uočena vozila nisu učinila.</p> <p>-Kontrolori letenja nemaju nikakvu službenu informaciju kakve poslove predmetna tvrtka obavlja na aerodromu, te budući da nemaju pratnju i/ili radio-vezu iste nemogu kontaktirati u slučaju ponavljanja istih ili sličnih događaja.</p> <p>- Vozači BHANSA-e i vatrogasci koordiniraju s kontrolorom letenja JPAKL prema "Sporazumu o koordinaciji između BHANSA/JPAKL i aerodrom".</p> <p>2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu ovog događaja.</p>
<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>E3 prema ESARR-u 2, 4E prema ICAO-u</p> <p>Ovaj događaj nije uticao na bezbjedno odvijanje vazdušne plovidbe (safety). Što se frekvencije tiče dešava se povremeno.</p>

Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)	<p>Potrebno je da predstavnik BHANSA-e na "Komitetu sigurnosti aerodroma" upozna članove istog o navedenim događajima, kako bi aerodrom i Granična policija BiH mogle preduzeti odgovarajuće mjere, kako ne bi dolazilo do ugrožavanja sigurnosti zračne plovidbe na istom, te da se održi radionica/awareness zaposlenicima predmetne tvrtke, kako bi se upoznali sa značajem i obavezanim pridržavanjem propisa koji se odnose na vožnju po manevarskim površinama aerodroma u okviru otvorenosti istog.</p> <p>Preispitati te po potrebi ažurirati "Sporazum o koordinaciji između BHANSA/JPAKL i aerodroma".</p>
Prijedlog drugih mjera:	Nema
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Enes Mujezinović,